Seksuele gezondheid bij de 50-plusser: een zaak van de huisarts?

Haio: CALLEWAERT Simon , KUL
Promotor: DEVISCH Ignaas , U.G.
Praktijkopleider: D'HAENE Goedele , MOERMAN Gunter

Context: Seksualiteit is inherent aan het mens-zijn. Toch is er in de opleiding tot arts relatief weinig aandacht voor. Dit uit zich in het feit dat er weinig studies zijn en dat weinig studenten geneeskunde zich aan het thema wagen voor hun scriptie.

Onderzoeksvraag: Het doel van deze studie is om na te gaan of er volgens de 50-plusser een rol is weggelegd voor de huisarts wat seksuele gezondheid betreft. Wensen zij op een proactieve basis bevraagd te worden over deze gevoelige materie? Daarnaast wordt nagegaan in hoeverre de 50-plusser tevreden is over het seksueel functioneren, wat onderliggende factoren van ontevredenheid zijn, of zij hulp zoeken en wat de plaats is van educatieve middelen.

Methode: Tussen 1 september en 30 november 2018 werden 142 anonieme enquêtes uitgedeeld aan 50-plussers die zich op consultatie aanboden. Uiteindelijk werden 38 enquêtes weerhouden en gebruikt voor verdere analyse. Excel werd gebruikt om de resultaten op een overzichtelijke manier weer te geven en om de resultaten te kunnen beschrijven. Door middel van statistiek werden de relaties tussen de verschillende variabelen onderzocht. Hiervoor werd de Chi2 test gebruikt.

Resultaten: Uit de enquêtes blijkt dat de seksuele activiteit significant afneemt naarmate de leeftijd toeneemt. 52,6% van de 50-plussers geeft aan nog seksueel actief geweest te zijn in de laatste 6 maand. Opvallend is dat, ondanks deze afname, de meerderheid (85,7%) seksuele tevredenheid een belangrijk onderdeel vindt om gelukkig te zijn en tegelijk aangeeft tevreden te zijn over het eigen seksleven (80,6%). De belangrijkste onderliggende factoren, die eventuele seksuele ontevredenheid kunnen verklaren zijn seksuele functiestoornis bij de partner (26%), verminderde aantrekking (23,7%), seksuele functiestoornis bij zichzelf (23,7%), verminderd libido bij zichzelf (15,8%), verminderd libido bij de partner (15,8%) en tenslotte andere fysieke problemen bij de partner (15,8%) of bij zichzelf (13,2%). Enkel de relaties seksuele tevredenheid versus seksuele activiteit en seksuele tevredenheid versus het libido van de partner waren statistisch significant. Ondanks dat een behoorlijk aantal 50-plussers één of meerdere problemen ondervindt en 84,2% op de hoogte is van medische hulpmiddelen voor sommige seksuele problemen, zocht slechts 10,5% van de respondenten ooit medische hulp. 47,7% zou dit echter in de toekomst wel doen. Opvallend is dat slechts 47,4% wenst proactief bevraagd te worden door de arts over zijn seksuele gezondheid. Een groter aantal zou informatieve folders (79%) en posters (63,2%) waarderen. Er werd een significant verband gevonden tussen seksuele activiteit en volgende variabelen: leeftijd, seksuele tevredenheid, verlaagd libido, partner verlaagd libido, verminderde aantrekking, partner fysieke problemen en seksuele functiestoornissen.

Conclusie: 50-plussers zijn vragende partij voor meer sensibilisering onder de vorm van affiches en brochures. Het is niet geheel duidelijk of de 50-plussers wensen proactief bevraagd te worden over hun seksuele gezondheid. Er kan dus geen voldoende onderbouwd advies gegeven worden over het al dan niet opnemen van een seksuele anamnese binnen een consult. Toekomstig onderzoek naar de rol van de huisarts binnen dit onderwerp is wenselijk.